

HEGRA SPAREBANK

Årsberetning 2017

Rammebetingelser

Hegra Sparebank driver sin virksomhet fra 2 kontorer i Stjørdal kommune. I Triangel Park i Stjørdal tok banken i bruk egne nybygde lokaler den 1. november 2016. Næringslokalene i Triangel Park eies av bankens heleide datterselskap Titan Næring AS. Bankens hovedkontor befinner seg fortsatt i bankens eget forretningsbygg i Hegra.

Banken deler lokalene på Stjørdal med eiendomsmegleren Aktiv Stjørdal AS. Formålet med meglervirksomheten er å tilby bankens kunder eiendomsmeglertjenester, samt skape synergier mellom bank og megler. Dette betyr at banken tilbyr et bredt produktspekter innen ordinær bankdrift og andre finansielle tjenester som bl.a. forsikring og eiendomsmegling.

Bankens primære geografiske marked er Stjørdal kommune, hvor hovedparten av utlånsporteføljen er plassert. Videre er aksene Meråker – Trondheim viktig for banken. Netto tilflytting til Trøndelags nest største by Stjørdal er betydelig. Som en følge av denne veksten skjer det en omfattende utbygging av boliger og næringseiendommer, samt kommunal og fylkeskommunal infrastruktur. Stjørdal er attraktiv som etableringssted for ulike typer næringsvirksomhet. Dette avspeiler seg i en rekke nyetableringer og bidrar til høy aktivitet og vekst i kommunen.

Hegra Sparebank er en aktiv og framtidsrettet medspiller i utviklingen i Stjørdal. De nye banklokalene på gateplan i Stjørdal sentrum er et viktig bidrag i prosessen med å videreutvikle vår posisjon både i sentrum av kommunen og i tiliggende områder.

Hegra Sparebank er den eneste selvstendige banken med hovedkontor i Stjørdal kommune og med kommunens innbyggere som vårt primære kundegrunnlag. Lokalt tillitsvalgte i alle organer gir god kunnskap om våre markedsområder, det gir effektiv drift og raske beslutningsprosesser. I tråd med sparebankmodellens ideologi og våre strategiplaner legger vi sterk vekt på at bankens verdiskapning skal komme lokalsamfunnet til gode. Hovedparten av bankens overskudd føres tilbake til lokalsamfunnet, enten i form av gaver, sponsing, støtte og skattemidler, eller ved å tilføre midler til Sparebankens fond som vil komme lokalsamfunnet til gode i framtiden. Det er derfor med stolthet vi kaller oss Stjørdalsbanken.

Under følger en oversikt over noen av de lag og foreninger som mottar støtte fra banken:

(Hegra Skolemusikk)

(Nybrottkarusellen)

(Hegra Sparebank Arena)

(Odd Håves Minnefond)

(Ut i Meråker)

(Hegra Festnings Venner)

(Tennisklubben)

(Hegrahallen)

(Stjørdal Mannskor)

(Sona Salongskytterlag)

(Kjentmann)

Stordalen skytterlag

Bankens økonomiske utvikling og stilling

For første gang i bankens historie utstedte banken egenkapitalbevis i 2017. Årsaken var økende kapitalkrav fra myndighetene, samt et ønske om fortsatt å kunne vokse i eget markedsområde. Emisjonen ble gjennomført i mai 2017 og ble svært godt mottatt i markedet. Emittert beløp utgjør 40 millioner. Totalt ble det meldt inn tegningsønsker på egenkapitalbevis for 75,2 millioner, dvs. en overtegning på nesten 80 %. Dette er meget høyt for en førstegangsemisjon i sparebanksektoren.

Årsresultat etter skatt i 2017 er på 23,9 millioner, noe som er det høyeste i bankens historie. Årsresultatet er 1,5 millioner høyere enn i 2016. Resultatforbedringen skyldes økt netto renteinntekt, økte provisjonsinntekter og gevinst ved salg av anleggsaksjer.

Driftsresultat før tap er på 31,2 millioner i 2017, noe som er 2,1 millioner bedre enn i 2016. Også driftsresultatet er det høyeste i bankens historie, for øvrig for 5. år på rad.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i 2017 er 4,7 millioner høyere enn i 2016. Økningen skyldes økt utlånsvolum og økt rentemargin.

Oppnådd rentenetto i 2017 ble 2,06 (målt i % av midlere forvaltningskapital), mens den var 1,98 i 2016. Økningen i rentenettoen skyldes hovedsakelig økt utlånsmargin.

Utlån på egen balanse økte med 119 millioner i 2017, mens utlån formidlet via Eika Boligkreditt økte med 54 millioner. Total vekst i utlån formidlet av banken ble dermed 173 millioner (6,5 %). Utlånsveksten i 2016 var 113 millioner (4,4 %). Finanstilsynets økende krav til kapitaldekning har ført til at banken har hatt behov for å styrke kapitaldekningen i 2017, noe som førte til at banken så seg nødt til å utstede egenkapitalbevis i mai 2017. Bankens nye kapital muliggjør nå en noe høyere veksttakt i 2018, men bankens risikostrategi tilsier at veksten ikke skal gå på bekostning av lønnsomhet. Bankens langtidssstrategi slår fast at vi ønsker å være en vesentlig aktør i vekstkommunen Stjørdal, og vi ønsker derfor å ta vår del av denne veksten.

Utlånsporteføljens sammensetning har det siste året vist en reduksjon i andel utlån til bedriftsmarkedet. Av bankens samlede utlån på 1 977 millioner ved årsskiftet, utgjør lån til næringslivssektoren 572 millioner. Dette utgjør 28,9 % av totale utlån i egen balanse, en reduksjon fra 29,7 % i 2016. Av utlån til næringslivssektoren utgjør lån til personlige næringsdrivende i landbrukssektoren med pant blant annet i boligverdien på gårdsbruk 192 millioner. Trekker vi ut disse lånene som delvis er sikret i attraktive boligeiendommer i Stjørdal kommune, utgjør utlån til bedriftsmarkedet 380 millioner. Dette tilsvarer 19,2 % av utlånsporteføljen.

Dersom man inkluderer utlån i Eika Boligkreditt i bankens totale utlånsportefølje, utgjør lån til næringslivssektoren 20,2 % av totale utlån, en reduksjon fra 20,8 % i 2016.

Bankens risikoklassifisering av utlånsporteføljen (*se note 2.B*) viser en forsiktig reduksjon i risiko for bedriftsmarkedsporteføljen siste år. Andelen i lav/middels risikoklasse (klasse 1-7) er økt fra 74,6 % per 31.12.16 til 75,7 % per 31.12.17. Det vil si at andelen i høy risikoklasse er redusert fra 25,4 % til 24,3 % det siste året. For personmarked er andelen av utlånsvolumet i høy risikogruppe økt fra 6,9 % per 31.12.16 til 7,3 % per 31.12.17. Andelen med middels risiko (klasse 4-7) er redusert fra 10,2 % til 14,3 %.

Størstedelen av bankens utlånsvolum er plassert og sikret i Stjørdal og andre vekstområder i, og nær, Trondheim. Vi anser derfor at banken fortsatt har god sikkerhet for sine utlån.

Bankens risikoklassifiseringssystem viser at bankens risikoeksponering er relativt stabil det siste året. Bankens misligholdte engasjementer er redusert fra 26 millioner i 2016 til 25 millioner i 2017. Misligholdet er fortsatt på et lavt nivå, og banken har betryggende sikkerhet i fast eiendom for hoveddelen av de misligholdte engasjementene. Tapsrisikoen er også på et lavt nivå. Banken har hatt svært lave konstaterte tap den siste 10-års perioden sett under ett, noe som viser at bankens arbeid med risikostyring av utlånsporteføljen fungerer godt.

Konstaterte tap på utlån utgjorde netto 3,0 millioner i 2017, hvorav 1,2 millioner var individuelt nedskrevet tidligere år. Individuelle nedskrivninger på utlånsporteføljen er redusert med netto 0,9 millioner. Gruppevis nedskrivninger er uendret i forhold til 2016. Totalt er det bokført 2,1 millioner i tap på utlån i resultatregnskapet. De samlede nedskrivningene i balansen ved utløpet av 2017 utgjør 5,7 millioner (0,20 % av brutto utlån inklusive utlån i Eika Boligkreditt).

Hegra Sparebank har gjennom mange år vært blant bankene i Norge med aller lavest tapsgrad. Styret kjenner ikke til forhold i dag som tilsier noe annet enn at bankens tap vil stabilisere seg på samme nivå som i de foregående år. Styret legger til grunn at banken må forvente årlige tap på 0,05 % av personmarkedsporteføljen og 0,15 % av bedriftsmarkedsporteføljen i 2018 og 2019. For 2018 og 2019 vil dette utgjøre årlig ca. 1,6 millioner i bokførte tap på utlån.

Innskudd fra kunder viser en økning på 3,8 %, fra 1,589 milliarder til 1,65 milliarder. Bankens innskuddsdekning endte på 83,4 % ved utgangen av 2017. Styret er fornøyd med nivået på bankens innskuddsdekning.

Banken har ved årsskiftet langsiktige innlån på til sammen 583 millioner (inklusive en fondsobligasjon på 20 millioner og to ansvarlige lån på til sammen 45 millioner), hvorav 118 millioner forfaller til betaling i 2018. Det resterende volumet har god forfallsspredning.

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede og at årsregnskapet for 2017 er satt opp ut fra denne forutsetningen. Avvik mellom driftsresultat og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter skyldes hovedsakelig betalte skatter, avskrivninger og periodiseringseffekter, jfr kontantstrømoppstilling. Regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens virksomhet.

Kapitaldekning

Myndighetene har fastsatt økende minimumskrav til bankenes kapitaldekning de siste årene. Fra og med 31.12.2017 er motsyklisk buffer økt til 2,0 %.

Tabellen under viser bankens minimumsmål per 31.12.2017 sammenlignet mot bankens (konsernets) faktiske kapitaldekning per 31.12.2017.

	Minimumskrav fra 31.12.2017	Bankens minimumsmål	Faktisk kapitaldekning 31.12.2017
Minimum ren kjerne	4,5 %		
Bevaringsbuffer	2,5 %		
Systemrisikobuffer	3,0 %		
Sum eks. motsyklisk buffer	10,0 %		
Motsyklisk buffer - (full 2,5 %)	2,0 %		
Bankens pilar 2 krav	3,1 %		
Krav til ren kjernekapital	15,1 %	16,1 %	19,7 %
Kjernekapital	1,5 %		
Krav til kjernekapitaldekning	16,6 %	17,6 %	21,0 %
Ansvarlig kapital	2,0 %		
Krav til kapitaldekning	18,6 %	19,6 %	24,2 %

Hegra Sparebank ligger i en av de raskest voksende regionene i Norge. Styret mener det er viktig at banken tar sin andel av veksten og at banken er en aktiv bidragsyter i samfunnsutviklingen som foregår i regionen. Bankens skal derfor ha en kapitaldekning som tåler at banken betjener eksisterende kunder på en god måte, samtidig som banken er i stand til å ta i mot nye gode kundeforhold innenfor bankens kredittpolicy.

Etter at banken gjennomførte en emisjon i mai 2017 og utstedte egenkapitalbevis for første gang, er bankens faktiske kapitaldekning nå på et nivå som gjør banken i stand til å ha en forsvarlig utlånsvekst også i 2018.

Disponering av årets overskudd

Emisjonen av egenkapitalbevis ble registrert i Foretaksregisteret 30. mai 2017. Årsresultatet for 2017 fordeles mellom eierandelskapitalen og sparebankens fond i henhold til eiertid. Det vil si at eierandelskapitalen har krav på 14,9 % av overskuddet fra og med 30. mai 2017. Sparebankens fond har krav på 100 % av overskuddet i perioden 01.01.2017 – 29.05.2017, og deretter 85,1 % av overskuddet.

Eierandelskapitalen har dermed krav på 2,094 millioner av årsresultatet, mens sparebankens fond har krav på 21,775 millioner av årsresultatet.

Styret foreslår at 1,885 millioner avsettes til utbytte på bankens egenkapitalbevis. Dette utgjør kr 4,71 per egenkapitalbevis og tilsvarer et utbytte på 8 % justert for eiertid. Resterende andel av årsresultatet som tilfaller eierandelskapitalen foreslås overført til utjevningsfondet (0,209 millioner).

Videre foreslår styret at 21,775 millioner overføres til sparebankens fond.

Årets resultat etter skatt på kr. 23.869.000 foreslås dermed disponert slik:

Utbytte	1.885
Overført til sparebankens fond	21.775
Overført til utjevningsfond	209
Sum disponert	23.869

Konsernregnskap

Hegra Sparebank er morbank i et konsern som i tillegg består av det heleide datterselskapet Titan Næring AS. Det er utarbeidet eget konsernregnskap. En nærmere beskrivelse av prinsippene for konsernregnskapet er gitt i noter.

Titan Næring AS

Hegra Sparebank kjøpte aksjene i Titan Næring AS med effekt fra 1. juli 2015. Titan Næring AS eier næringsseksjonen i Triangel Park i Kjøpmannsgata 7, Stjørdal. Lokalene sto ferdig medio oktober 2016. 75 % av lokalene er utleid p.t.

Risikostyring

Hegra Sparebank har som strategisk mål å opprettholde en moderat risikoprofil, og legger stor vekt på å identifisere og styre sentrale risikoer på en slik måte at banken når dette målet. Som et ledd i dette arbeidet foretar bankens styre minst en gang årlig en gjennomgang av kritiske risikoområder og de tiltak som er etablert for å styre disse.

Kredittrisiko kan defineres som risiko for tap som følge av at låntaker ikke oppfyller sine forpliktelser. Styret har gitt retningslinjer for utlånsvirksomheten gjennom begrensninger knyttet til fordeling mellom personmarked og bedriftsmarked, størrelsen på enkeltengasjementer og sikkerhet. Retningslinjene i seg selv gir en lav risikoprofilering. Videre har styret vedtatt utlånsfullmakter som er relatert til markedssegmenter, engasjementsstørrelse og risiko. Bankens internkontroll er i stor grad innrettet mot at vedtatte retningslinjer for kredittgivning følges, og at avvik rapporteres. Kredittrisikoen for enkeltengasjementer og utlånsporteføljen måles og vurderes løpende gjennom bankens risikoklassifiseringssystem, som bygger på data for finansiell adferd med tillegg av regnskapsdata.

Bankens obligasjonsportefølje består nå i stor grad av obligasjoner med fortrinnsrett som hovedsakelig er anskaffet med tanke på å tilfredsstille likviditetskrav (LCR). Resten av porteføljen (4,9 millioner) består av en obligasjon utstedt i 2004 av et industriselskap. Denne obligasjonen har forfall i 2020. Kredittrisikoen knyttet til denne obligasjonen middels.

Styret mener at bankens kredittrisiko totalt sett er godt innenfor forsvarlige grenser.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økning i eiendeler.

Innskudd fra kunder har tradisjonelt vært, og er fortsatt bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddene utgjør ved årsskiftet ca 83 % av utlån. I teorien kan store deler av innskuddsporteføljen komme til forfall uten forutgående oppsigelse. Kundeinnskudd er imidlertid relativt stabile og hver for seg små. Banken har satt en beløpsgrense på maksimalt 15 millioner i innskudd per kunde. Oppgjør av kundeinnskudd utgjør derfor i en normalsituasjon ingen stor likviditetsrisiko for banken. Prosentvis har veksten i kundeinnskudd i 2017 vært lavere enn utlånsveksten på egen balanse.

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike kilder, løpetider og instrumenter. For stor konsentrasjon i forfall øker sårbarheten ved refinansiering. Denne risikoen er søkt begrenset gjennom definerte rammer.

Ved årsskiftet hadde banken langsiktige innlån fra finansinstitusjoner (KfS) på 155 millioner og obligasjonslån på 428 millioner. Styret forventer en noe høyere prosentvis utlånsvekst i 2018 enn i 2017. En stor andel av veksten forventes finansiert med kundeinnskudd.

Bortsett fra innskudd er Eika Boligkreditt AS (EBK) bankens viktigste finansieringskilde, og per 31.12.2017 var utlån til netto 856,0 millioner overført til EBK. Dette utgjør 37,9 % av utlån til personmarkedssegmentet (38,0 % per 31.12.2016). Banken har fortsatt store reserver som kan overføres i en krisesituasjon. Banken vil fortsette med å benytte EBK som fundingkilde også i 2018, og målet er å holde overføringsgraden stabil på 36-39 %.

Prisene på nye langsiktige innlån i obligasjonsmarkedet har vært relativt stabile det siste året. Banken har to obligasjonslån som kommer til forfall i 2018. Det første av disse lånene som kommer til forfall i april (36 millioner) planlegger banken å refinansiere ved opptak av et nytt langsiktig obligasjonslån. Det neste obligasjonslånet (57 millioner) har forfall i september. Dersom fundingmarkedet ikke er tilgjengelig ved refinansiering av lånene, vil bankens likviditetsreserve være stor nok til å betale tilbake begge lånene uten å ta opp nye lån.

Banken har ingen lån fra Kredittforeningen for Sparebanker som forfaller i 2018. Lån fra Kredittforeningen for Sparebanker kan i de aller fleste tilfeller fornyes dersom Hegra Sparebank ønsker det.

Bankens likvide situasjon, både ved årsskiftet og per i dag, er meget god. Styret anser likevel at risikoen for ikke å få refinansiert innlån ved forfall er den mest kritiske faktoren i risikobildet for banken. For å møte denne risikoen har banken etablert en solid likviditetsreserve og en kontokreditt i DNB på 75 millioner.

Myndighetene har fastsatt minimumskrav til bankenes LCR (Liquidity Coverage Ratio). Per 31.12.2017 har Hegra Sparebank en LCR på 238 % (se noter til regnskapet). Dette er høyt over myndighetenes minimumskrav på 100 %.

Markedsrisiko kan defineres som risiko for tap som følge av verdiendringer i bankens verdipapirportefølje. Bankens styre har fastsatt retningslinjer for handel med, og risikoeksponering i verdipapirer som ligger godt innenfor de maksimalgrenser myndighetene har satt.

Renterisiko kan defineres som risiko for tap ved endringer i markedsrentene. Renterisikoen i bankens utlåns- og innskuddsporteføljer vurderes som lav, da de i all hovedsak har flytende rentevilkår som endres samtidig og i takt med markedsrentene. Obligasjonslån og andre innlån er priset flytende med en fast margin til markedsrenten, og det samme gjelder for bankens plasseringer i rentepapirer. Det vises for øvrig til notene til årsregnskapet. Styret har fastlagt rammer for total eksponering mot renterisiko.

Operasjonell risiko omfatter blant annet risiko for tap som skyldes utilstrekkelige eller feilslåtte interne prosesser, systemer og kontrollrutiner. Menneskelige feil og anslag mot

banken i form av ran, underslag, brann og datakriminalitet inngår også. IKT-systemer internt og eksternt er helt grunnleggende for bankens daglige drift, og banken har en klar strategi på at slike tjenester utkontrakteres. Det er lagt ned et omfattende arbeid i samarbeid med andre banker, eksterne leverandører og driftsmiljøer for å klargjøre ansvar og sikre stabilitet og trygghet i disse løsningene. Våre største eksterne samarbeidspartnere besitter stor kompetanse på sine områder, og styret vurderer den operasjonelle risikoen på det kritiske IKT-området som akseptabel.

Banken legger arbeid i at fullmaktsstrukturer, ansvarsforhold, kompetanseoppbygging og god intern kontroll skal avdekke og minimalisere risikoen for operasjonelle tap, og benytter oppdatert teknologi og sikkerhetssystemer for å sikre banken mot eksterne anslag. Banken har tegnet forsikringer på områder som datakriminalitet, underslag og profesjonsansvar for å redusere tapsrisikoen.

Bankens samfunnsansvar

Hegra Sparebank har utarbeidet egne retningslinjer for samfunnsansvar. Disse omhandler hvordan bankens verdiskapning baseres på lønnsom, ansvarlig og bærekraftig drift. Retningslinjene omfatter finansielle, miljømessige og sosiale spørsmål. De produkter banken tilbyr skal være nyttige for samfunnet og lønnsomme for banken, og banken skal ha en aktiv holdning til samfunnsansvar i sitt produkttilbud til kundene og i kredittvurderingen.

Bankens retningslinjer for samfunnsansvar regulerer hvordan banken skal forholde seg til menneskerettigheter, miljø, myndigheter, kunder, leverandører, konkurrenter, ansatte og samfunnet generelt. Banken skal opptre på en ansvarlig måte innenfor alle disse områdene.

Banken skal være en aktiv bidragsyter i lokalsamfunnet. Banken ønsker å bidra til;

- å få i gang lokale bærekraftige tiltak, som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet, og som samtidig gir banken grunnlag for videre utvikling og inntjening.
- å bedre kundenes finansielle stilling og lønnsomhet til fordel for kundene og banken.
- lokalsamfunnet gjennom gaver og sponsorbidrag.

Banken har gjennom hele sin historie vist at den har tatt samfunnsansvar. Banken tilstreber til en hver tid å være en ressurs for både lokalsamfunnet, kunder og ansatte.

Eika Alliansen.

Hegra Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 69 lokalbanker i Eika Alliansen. Eika Alliansen består i tillegg av Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet - og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finansprodukter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen, og Hegra Sparebank i særdeleshet, har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med ca. 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre kundene, bankene og deres lokalsamfunn vekst og utvikling. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et prosjekt- og utviklingsmiljø som utvikler nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, rapporterings- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Utsiktene framover for Hegra Sparebank

Bankens uavhengighetslinje, som skal sikre lokal forankring og selvstendighet skal videreføres. Dette er ikke til hinder for at vi inngår viktige og nødvendige strategiske avtaler med samarbeidene bankgrupperinger.

Den viktigste faktoren for norsk økonomi i 2017 var trolig at oljeprisen har fortsatt å stige etter at den bunnet ut i 2016. Utviklingen i oljeprisen de seneste årene har ført til at norsk økonomi fortsatt befinner seg i en omstillingsprosess. Arbeidsledigheten i bankens markedsområde har imidlertid vært lav i hele perioden. Det har heller ikke vært utfordringer knyttet til utviklingen i markedsprisene på boliger i bankens markedsområde.

Banken har hatt moderate tap på utlån i 2017. Vi forventer ingen økning i tapene i 2018. Ved tegn på at våre kunder rammes direkte eller indirekte av endringer i norsk økonomi vil vi iverksette nødvendige tiltak.

Styret ser ikke at Hegra Sparebank står foran spesifikke risikoer som vil ramme banken særskilt. Norske og internasjonale myndigheter vil fortsette å endre banknæringens rammebetingelser generelt, noe som kan skape nye utfordringer og muligheter for næringen.

Etter hvert som bankene har tilpasset seg myndighetenes skjerpede kapitalkrav har konkurransen om de beste personkundene tiltatt, til tross for et usikkert makrobilde. Marginene er fortsatt lavere enn i perioden før finanskrisen.

Med tanke på bankens behov for å opprettholde en god kapitaldekning, mener styret at banken har oppnådd et tilfredsstillende resultat i 2017. I 2018 forventer vi rentemargin på samme nivå som i 2017.

I 2018 ønsker banken en noe høyere veksttakt på utlån enn i 2017 (se for øvrig avsnittet foran om kapitaldekning).

På bakgrunn av disse forventningene, samt fortsatt god risikostyring i banken, er styret optimistisk også for året 2018.

Avslutningsvis vil styret presisere at det generelt er stor usikkerhet knyttet til vurdering av fremtidige forhold.

Interne forhold

Per 31.12.2017 er det 20 ansatte i bankvirksomheten. Ved årsskiftet utgjorde stillingsandelene totalt 19,8 årsverk. Det er brukt betydelige ressurser på kompetanseheving også i året som har gått. Kompleksiteten og kravene til moderne bankdrift tilsier at hver enkelt medarbeider må evne og tilegne seg ytterligere kompetanse i årene som kommer.

Styret har inntrykk av at arbeidsmiljøet i banken er godt, og vil rette en takk til alle ansatte for godt og aktivt bankfaglig arbeid.

Det totale sykefraværet i banken i 2017 var 5,4 %, hvorav langtidsfravær utgjør 4,3 %.
Langtidsfraværet er ikke arbeidsrelatert. Sykefraværet i 2016 var 3,0 %, hvorav langtidsfravær utgjorde 2,0 %.

Det er ikke registrert arbeidsulykker eller yrkesskader i meldingsåret.

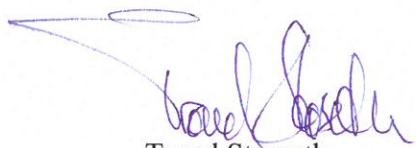
Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurensar det ytre miljøet.

Bankens styre består av 4 menn og 2 kvinner. Styret er opptatt av likestilling mellom kjønnene.

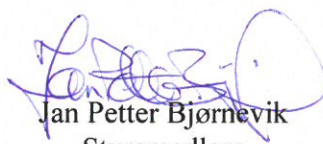
I en næring preget av store endringer vil ansatte oppleve en hverdag med nye og utfordrende oppgaver. Det er en hovedutfordring å opprettholde og videreutvikle kompetansen i organisasjonen, redusere kostnadene og optimalisere allokeringen av personalressurser for å møte de utfordringene banknæringen står overfor de nærmeste årene. Dette er vesentlige momenter i bankens strategiske langtidsplan.

Styret vil rette en takk til tillitsmannsapparatet i bankens organer for god innsats i året vi har lagt bak oss. Og til slutt, men ikke minst, en stor takk til våre kunder for den tillit de viser oss ved å velge Hegra Sparebank som sin bankforbindelse.

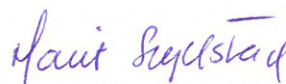
Hegra, den 13. februar 2018

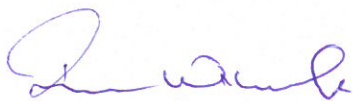
Trond Størseth
Styrets leder

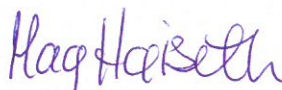
Jan Petter Bjørnevik
Styremedlem

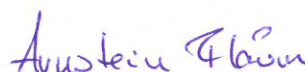
Marit Skjelstad
Styremedlem

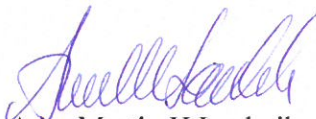
Rune Wikmark
Styremedlem

Mari Anne Gaaserud Høiseth
Nestleder

Arnstein Flåum
Styremedlem

Arne Martin H Laukvik
Adm. banksjef

Morselskap		Resultatregnskap	Konsern		Note
31.12.2017	31.12.2016		31.12.2017	31.12.2016	
		<i>Tall i hele tusen</i>			
		1. Renteinntekter og lignende inntekter			
633	809	1.2 Renter o.l av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	633	809	
76.211	75.736	1.3 Renter o.l inntekter av utlån til og fordringer på kunder	76.211	75.736	
4.369	2.850	1.4 Renter o.l innt. av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	4.369	2.850	
<u>1.622</u>	<u>1.301</u>	1.5 Andre renteinntekter	<u>2</u>	<u>0</u>	
82.835	80.696	Sum renteinntekter og lignende inntekter	81.215	79.395	
		2. Rentekostnader og lignende kostnader			
3.149	3.279	2.1 Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	3.149	3.279	
17.103	18.497	2.2 Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	17.103	18.497	
8.152	10.081	2.3 Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	8.152	10.081	
2.791	2.047	2.4 Renter og lignende kostnader på ansvarlig kapital	2.791	2.047	
<u>1.154</u>	<u>1.021</u>	2.5 Andre rentekostnader og lignende kostnader	<u>1.154</u>	<u>1.021</u>	10.B
32.349	34.925	Sum rentekostnader og lignende kostnader	32.349	34.925	
50.486	45.771	I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	48.866	44.470	
		3. Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
1.418	3.733	3.1 Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	1.418	3.486	
<u>210</u>	<u>576</u>	3.3 Resultatandel av tilknyttede selskap	<u>-602</u>	<u>-284</u>	
1.628	4.309	Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	816	3.202	
		4. Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
928	1.015	4.1 Garantiprovisjon	928	1.015	
<u>17.638</u>	<u>15.116</u>	4.2 Andre gebyrer og provisjonsinntekter	<u>17.638</u>	<u>15.116</u>	10.C
18.566	16.131	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	18.566	16.131	
		5. Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
1.930	1.832	5.2 Andre gebyrer og provisjonskostnader	1.930	1.832	
		6. Netto gevinst/tap av valuta og verdipapirer			
158	470	6.1 Netto verdiendr. og gevinst påertif., obligasjoner og andre rentebærende verdip.	158	470	3.B
519	331	6.2 Netto verdiendring og gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avk.	519	331	4.B
<u>146</u>	<u>111</u>	6.3 Netto verdiendring og gevinst på valuta	<u>146</u>	<u>111</u>	
823	912	Sum netto gevinst av valuta og verdipapirer	823	912	
		7. Andre driftsinntekter			
311	305	7.1 Driftsinntekter faste eiendommer	2.740	780	5.A
<u>1</u>	<u>0</u>	7.2 Andre driftsinntekter	<u>1</u>	<u>0</u>	
312	305	Sum andre driftsinntekter	2.741	780	
19.399	19.825	II Netto andre driftsinntekter	21.016	19.193	
69.885	65.596	III Sum netto driftsinntekter	69.883	63.663	

Morselskap		Konsern		
31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	Note
8. Lønn og generelle administrasjonskostnader				
17.344	17.599	17.344	17.599	10.E
11.940	12.952	11.940	12.952	9.A
2.344	2.102	2.344	2.102	9.C
3.060	2.545	3.060	2.545	
9.700	8.164	9.700	8.164	
27.044	25.763	27.044	25.763	
9. Avskrivning mv av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler				
1.139	773	2.873	1.301	5
10. Andre driftskostnader				
699	457	1.608	329	
9.759	9.502	8.548	9.502	10.D
10.458	9.959	10.156	9.831	
38.641	36.495	40.073	36.895	
31.244	29.101	29.809	26.768	
11. Tap på utlån og garantier				
2.082	728	2.082	728	2.G
12. Gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler				
2.057	78	8	78	4.B
31.219	28.451	27.736	26.118	
VI Resultat før skatt				
7.350	6.076	7.199	5.770	10.A
23.869	22.375	20.537	20.348	6.B
17.2 Overføringer og disponeringer				
1.885	0	1.885	0	
21.775	22.182	18.443	20.155	
0	193	0	193	
209	0	209	0	
23.869	22.375	20.537	20.348	6.A

Hegra Sparebank konsern
Årsregnskap for 2017

Morselskap				Konsern		Note
31.12.2017	31.12.2016	Eiendeler		31.12.2017	31.12.2016	
		<i>Tall i hele tusen</i>				
336.385	339.394	1. Kontanter og fordringer på sentralbanker		336.385	339.394	
		3. Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
40.200	34.161	3.1 Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsefrist		40.200	34.161	
7.698	7.141	3.2 Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsefrist		7.698	7.141	
47.898	41.302	Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		47.898	41.302	
		4. Utlån til og fordringer på kunder				2
246.349	233.702	4.3 Kasse-, drifts- og brukskreditter		246.349	233.702	
67.816	68.400	4.4 Byggelån		67.816	68.400	
1.663.220	1.556.125	4.5 Nedbetalingslån		1.663.220	1.556.125	
1.977.385	1.858.227	Sum utlån før nedskrivninger		1.977.385	1.858.227	
520	1.450	4.7 - Nedskrivninger på individuelle utlån		520	1.450	
5.130	5.130	4.8 - Nedskrivninger på grupper av utlån		5.130	5.130	
1.971.735	1.851.647	Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.971.735	1.851.647	
		6. Certifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning				3
54.734	56.480	6.2.1 Certifikater og obligasjoner		54.734	56.480	
54.734	56.480	Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		54.734	56.480	
		7. Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning				4
57.322	49.949	7.1 Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		57.322	49.949	
		8. Eierinteresser i tilknyttede selskap				4
7.756	6.502	8.2 Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		3.805	5.412	
7.756	6.502	Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		3.805	5.412	
		9. Eierinteresser i konsernselskaper				4
4.200	4.200	9.2 Eierinteresser i andre konsernselskaper		0	0	
4.200	4.200	Sum eierinteresser i konsernselskaper		0	0	
		10. Immaterielle eiendeler				10.A
4.194	3.352	10.2 Utsatt skattefordel		3.253	2.266	
4.194	3.352	Sum immaterielle eiendeler		3.253	2.266	
		11. Varige driftsmidler				5
3.240	3.666	11.1 Maskiner, inventar og driftsmidler		3.240	3.666	
4.349	4.721	11.2 Bygninger og andre faste eiendommer		66.991	69.315	
7.589	8.388	Sum varige driftsmidler		70.231	72.981	
		12. Andre eiendeler				4.D
59.118	59.498	12.2 Andre eiendeler		0	0	
2.465	1.993	12.2.1 Mellomværende med konsernselskap		2.465	1.993	
61.583	61.491	12.2.2 Andre eiendeler		2.465	1.993	
		Sum andre eiendeler		2.465	1.993	
		13. Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter				
1.689	1.185	13.1 Opptjente ikke mottatte inntekter		1.832	1.185	
1.566	1.708	13.2 Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.580	1.830	
3.255	2.893	Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3.412	3.015	
2.556.651	2.425.599	SUM EIENDELER		2.551.240	2.424.440	

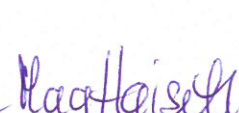
Hegra Sparebank konsern
Årsregnskap for 2017

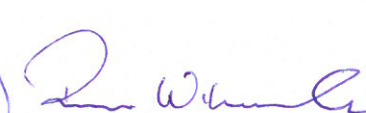
Morselskap		Gjeld og egenkapital		Konsern		Note
31.12.2017	31.12.2016			31.12.2017	31.12.2016	
		Gjeld				
		14. Gjeld til kredittinstitusjoner				8.C
0	1	14.1 Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	1	
156.501	156.500	14.2 Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		156.501	156.500	
156.501	156.501	Sum gjeld til kredittinstitusjoner		156.501	156.501	
		15. Innskudd fra og gjeld til kunder				8.C
1.348.806	913.006	15.1 Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.348.336	909.120	4.D
300.703	676.216	15.2 Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		300.703	676.216	
1.649.509	1.589.222	Sum innskudd og gjeld til kunder		1.649.039	1.585.336	
		16. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				8.C
		16.1 Sertifikatgjeld				
362.766	355.974	16.3 Obligasjonsgjeld		362.766	355.974	
362.766	355.974	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		362.766	355.974	
		17. Annen gjeld				
12.746	10.286	17.3 Annen gjeld		13.147	15.024	8.C
6.497	8.483	18. Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		6.497	8.483	
		19. Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser				
14.964	11.665	19.1 Pensjonsforpliktelser		14.964	11.665	9.C
14.964	11.665	Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		14.964	11.665	
		20. Ansvarlig lånekapital				
19.960	19.945	20.1 Evigvarende ansvarlig kapital		19.960	19.945	
44.877	44.807	20.3 Annen ansvarlig lånekapital		44.877	44.807	
64.837	64.752	Sum ansvarlig kapital		64.837	64.752	8.C
2.267.820	2.196.883	Sum gjeld		2.267.751	2.197.734	
		Egenkapital				
		21. Innskutt egenkapital				6
35	0	21.2 Overkursfond		35	0	
40.000	0	21.8 Annen innskutt egenkapital		40.000	0	
40.035	0	Sum innskutt egenkapital		40.035	0	
		22. Opptjent egenkapital				
243.429	223.316	22.2 Sparebankens fond		238.087	221.306	
5.158	5.400	22.3 Gavefond		5.158	5.400	
209	0	22.4 Utjevningsfond		209	0	
248.796	228.716	Sum frie fond		243.454	226.706	6.A
288.831	228.716	Sum egenkapital		283.489	226.706	
2.556.651	2.425.599	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2.551.240	2.424.440	
71.334	86.996	23. Betingede forpliktelser		71.334	86.996	2.C

Hegra, 13.02.2018

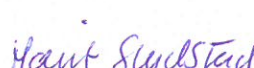

Trond Størseth
Styrets leder

Mari Anne Gaaserud Høiseth
Styremedlem

Jan Petter Bjørnevik
Styremedlem

Rune Wikmark
Styremedlem

Arnstein Flåum
Styremedlem

Marit Skjelstad
Styremedlem

Arne Martin Lauvik
Adm. banksjef

NØKKELTALL - MORBANK

Resultat	2017	2016
Kostnader i prosent av inntekter	55,3 %	55,6 %
Kostnader i prosent av inntekter justert for VP	56,0 %	56,4 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	5,9 %	8,5 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	9,2 %	10,3 %
Resultat av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,96 %	0,98 %
Rentenetto	2,06 %	1,98 %

Balanse - tall i hele tusen	2017	2016
Midlere forvaltningskapital	2.452.034	2.312.909
Bankens reelle størrelse - Forvaltningskapital inkl. EBK	3.412.803	3.227.571
Brutto utlån inkl. EBK	2.833.537	2.660.198
Utlånsvekst (eks. EBK)	6,4 %	0,8 %
Utlånsvekst (inkl. EBK)	6,5 %	4,4 %
PM-andel av utlån inkl. EBK	79,8 %	79,2 %
BM-andel av utlån inkl. EBK	20,2 %	20,8 %
Overføringsgrad PM-lån til EBK	37,9 %	38,0 %
Innskuddsdekning	83,4 %	85,5 %

Soliditet	2017	2016
Ren kjernekapitaldekning	20,04 %	17,48 %
Kjernekapitaldekning	21,32 %	18,52 %
Kapitaldekning	24,49 %	21,73 %
Leverage Ratio	10,57 %	9,06 %

Likviditet	2017	2016
LCR	237,5 %	421,9 %

Egenkapitalbevis	2017	2016
Egenkapitalbevisbrøk	14,9 %	-
Antall egenkapitalbevis	400.000	-
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis (inkl. utbytte)	105,32	-
Resultat per egenkapitalbevis (andel i forhold til eiertid)	5,24	-
Utbytte per egenkapitalbevis	4,71	-
Pris / Bokført egenkapital	1,03	-
Siste omsatte kurs	108	-

Hegra Sparebank
Noter til Årsregnskapet for 2017

- 1. Regnskapsprinsipper**
 - 1.A Generell info - rettviseende bilde
 - 1.B Generelle regnskapsprinsipper
 - 1.C Datterselskap
 - 1.D Tilknyttet selskap
 - 1.E Periodiseringer
 - 1.F Valuta
 - 1.G Finansielle instrumenter

- 2. Utlån, garantier og overtatte eiendeler**
 - 2.A Verdsettelse, beskrivelse og definisjoner
 - 2.B Risikoklassifisering
 - 2.C Fordelt etter sektor, næring, geografi og tap
 - 2.D Misligholdte og tapsutsatte engasjement
 - 2.E Periodens endringer i individuelle nedskrivninger
 - 2.F Periodens endringer i nedskrivning på grupper av utlån
 - 2.G Spesifikasjon av resultatpost 11.1 Tap på utlån
 - 2.H Resultatførte renter netto på utlån hvor det er foretatt individuell nedskrivning

- 3. Obligasjoner**
 - 3.A Prinsipper for verdsettelse av obligasjonsbeholdningen
 - 3.B Verdsettelse og fordeling av obligasjonsbeholdningen per 31.12.
 - 3.C Ansvarlig lånekapital i andre selskaper

- 4. Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning**
 - 4.A Prinsipper for verdsettelse
 - 4.B Verdsettelse og fordeling
 - 4.C Beholdningsendring for anleggsmidler
 - 4.D Datterselskap
 - 4.E Tilknyttede selskap

- 5. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler**
 - 5.A Prinsipper for verdsettelse av varige driftsmidler
 - 5.B Nærmere spesifikasjon av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

- 6. Egenkapital / Ansvarlig kapital**
 - 6.A Egenkapitalendring
 - 6.B Årets resultat som prosent av midlere forvaltningskapital
 - 6.C Spesifikasjoner av egenkapitalbevis

- 7. Kapitaldekning**
 - 7.A Kapitaldekning
 - 7.B Uvektet kjernekapitalandel

- 8. LCR - Likviditet - Risiko - Finansiering**
 - 8.A LCR
 - 8.B Likviditetsrisiko
 - 8.C Renterisiko
 - 8.D Gjeld

- 9. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsvalgte**
 - 9.A Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte
 - 9.B Lån og sikkerhetsstillelse til ansatte, ledende personer m.m
 - 9.C Pensjonsforpliktelser

- 10. Diverse andre tilleggsopplysninger**
 - 10.A Regnskapsmessig behandling av skatt
 - 10.B Sikringsfondsavgift - Garanti for innskudd
 - 10.C Andre gebyrer og provisjonsinntekter
 - 10.D Andre driftskostnader
 - 10.E Spesifikasjon av resultatpost 8.1 Lønn

Note 1. Regnskapsprinsipper

1.A Generell info - rettviseende bilde

Konsernregnskapet til Hegra Sparebank er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker, samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Det samme gjelder selskapsregnskapet til Hegra Sparebank. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Det konsoliderte regnskapet omfatter morbanken Hegra Sparebank og datterselskaper som vist i note 4 D. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Konserninterne transaksjoner og saldoer mellom de konsoliderte selskapene er eliminert.

1.B Generelle regnskapsprinsipper

Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier er lagt til grunn ved utarbeidelse av bankens regnskap.

All gjeld er bokført til pålydende. Verdipapirer vurdert som omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av det enkelte verdipapirs anskaffelseskost og markedsverdi ved årsskifte. Det foreligger ingen leasing- eller factoringavtaler.

1.C Datterselskap

Datterselskap er definert som selskaper hvor Hegra Sparebank har kontroll direkte eller indirekte. Normalt antas Hegra Sparebank å ha kontroll når eierinteressene i et annet selskap utgjør mer enn 50 %. For oppkjøp og overdragelser gjelder følgende: Ved overtakelse av kontroll i et selskap anvendes overtakelsesmetoden. Alle identifiserbare, anskaffede eiendeler og forpliktelser blir innregnet til virkelig verdi. Transaksjonskostnader blir kostnadsført.

I selskapsregnskapet til morbanken regnskapsføres investering i datterselskap etter kostmetoden.

1.D Tilknyttet selskap

Tilknyttet selskap er selskaper hvor banken har betydelig innflytelse. Normalt antas Hegra Sparebank å ha betydelig innflytelse når eierinteressene i et annet selskap er mellom 20 % og 50 %. Tilknyttede selskaper vurderes også for nedskrivning på rapporteringsdagen.

I selskapsregnskapet til morbanken regnskapsføres investering i tilknyttet selskap etter kostmetoden. I konsernregnskapet anvendes egenkapitalmetoden.

1.E Periodiseringer

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes eller påløper.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader utgiftsføres og føres som gjeld i balansen.

Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres som fordring i balansen. Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det år det mottas. Gebyr som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales.

Lånetakerens kostnader forbundet med etablering av lån overstiger ikke bankens kostnader, og tas til inntekt når de betales.

1.F Valuta

Banken har ikke gjeld i utenlandsk valuta ved årsskiftet. Eiendeler i utenlandsk valuta består av en mindre kontantbeholdning med turistvaluta. Beholdningen er omregnet til midtkurs på balansedagen. Bankens virksomhet og status innebærer generelt liten valutarisiko.

1.G Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter omsettelige finansielle eiendeler og gjeldsposter samt finansielle derivater. Finansielle instrumenter i bankens balanse omfatter aksjer, andeler i aksjefond, egenkapitalbevis, obligasjoner og obligasjonsfond (se notene 3 og 4). Handelsportefølje defineres som finansielle instrumenter som banken har for egen regning med henblikk på videresalg, eller for på kort sikt å dra fordel av pris- og/eller renteforandring, samt sikring av slike posisjoner. Bankens ved årsskiftet ingen finansielle instrumenter klassifisert som handelsportefølje.

Note 2. Utlån, garantier og overtatte eiendeler (morbank)

2.A Verdsettelse, beskrivelse og definisjoner

Det alt vesentligste av bankens utlån er basert på avtaler om flytende rente. For disse utlånene vurderes virkelig verdi å tilsvare balanseført verdi. Bankens utlån til fastrente vil medføre avvik mellom balanseført verdi og virkelig verdi. Utlån til fast rente utgjør kun 1,4 % av samlede utlån. Virkelig verdi er derfor tilnærmet lik balanseført verdi for bankens samlede utlån, og det er derfor ikke gjort ytterligere beregninger for 2017. Gebyr og provisjoner som belastes kunden ved låneopptak resultatføres direkte, da disse ikke overstiger direkte interne administrative utgifter som påløper ved opprettelsen av låneengasjementet.

Alle engasjementer med mislighold* eller usikker fremtidig betjeningsevne per 31.12. er individuelt verddivurdert ved årsskiftet.

Nedskrivning for tap på individuelle utlån foretas når det foreligger objektive bevis på at et utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Alle lån og kreditter som ikke er individuelt verdivurdert ved årsskiftet, er inndelt i grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. **Nedskrivning på grupper av utlån** foretas når det foreligger objektive bevis for at utlånsgruppen har verdifall. Nedskrivningen beregnes ved å anslå et prosentvis tap på grupper av utlån basert på historiske tap i de forskjellige gruppene.

Tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom eller ved at banken av andre grunner har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, føres direkte til fradrag i engasjementets bokførte verdi.

**Et engasjement anses i denne sammenhengen misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på innskuddskonti eller rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager etter at kontoen ble overtrukket.*

2.B Risikoklassifisering

Hegra Sparebank ønsker å ha god kontroll og oversikt over risiko for tap i porteføljen. Bankens risikoklassifiseringsmodell skal avdekke risiko på kundenivå, noe som aggregert gir en god oversikt over kvaliteten på bankens totale portefølje. Modellen som benyttes er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eikabankene. Modellen er felles for alle Eikabanker og er utviklet i samarbeid med AAA Soliditet.

Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Modellen benyttes på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk over NOK 1.000,-.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder. Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Definisjon på mislighold i modellen:

Overtrekk på minimum NOK 1.000,- over 90 dager. I tillegg betraktes kunder med tapsmerking, tapsavsetning eller nedskrivning som misligholdt.

Følgende risikoklassifiseringsmodeller blir benyttet:

Kundesegment		Type modell	Kommentar
Personkunder	Ny kunde	Ekstern generisk modell Makromodell	Benytter kun offentlig tilgjengelig informasjon.
	Eksisterende kunde uten ekstern kredittforespørsel	Intern atferdsmodell Makromodell	Benytter informasjon om kundens atferd i banken.
	Eksisterende personkunde med ekstern kredittforespørsel	Intern atferdsmodell samt ekstern generisk modell Makromodell	Benytter informasjon om kundens atferd i banken, samt offentlig tilgjengelig informasjon.
Bedriftskunder	Ny kunde	Ekstern generisk modell Makromodell	Benytter kun offentlig tilgjengelig informasjon.
	Eksisterende kunde	Intern atferdsmodell samt ekstern generisk modell Makromodell	Benytter informasjon om kundens atferd i banken, samt offentlig tilgjengelig informasjon.

Bankens risikoklasser med tilhørende PD-verdier

Banken benytter følgende risikoklasser med tilhørende PD-verdier (sannsynlighet for mislighold):

Risikoklasse		Misligholdssansynlighet i %
1	Lav risiko	0,01 - 0,10
2		0,10 - 0,25
3		0,25 - 0,50
4	Middels risiko	0,50 - 0,75
5		0,75 - 1,25
6		1,25 - 2,00
7		2,00 - 3,00
8	Høy risiko	3,00 - 5,00
9		5,00 - 8,00
10		8,00 - 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold
12	Tapsutsatt	Manuelt vurdert som tapsutsatt. Trenger ikke være i mislighold.

Oppdatering av risikoklasse på kunder

Alle kunder i de interne klassifiseringsmodellene har en månedlig oppdatering av risikoklassen basert på interne data. Dersom eksterne data er tilgjengelig blir også disse hensyntatt i oppdateringen. Eksterne data blir oppdatert som følger:

Personmarked

Eksterne data hentes kun inn manuelt og de sist oppdaterte eksterne data vil til enhver tid inngå i den månedlige oppdateringen.

Bedriftsmarked

Eksterne data blir automatisk oppdatert kvartalsvis og går deretter inn i den månedlige oppdateringen. I tillegg kan eksterne data bli oppdatert manuelt.

Modellens bruksområde

Bruksområde	Kort beskrivelse
Overvåking av portefølje	Gjennom migreringsmatriser har banken oversikt over hvordan porteføljen endrer seg over tid.
Oppfølging av kunder	Risikoklassifiseringsmodellene benyttes for å identifisere hvilke kunder som har behov for ekstra oppfølging.
Vurdering av nye kredittengasjementer	Kundens risikoklassifisering er av vesentlig betydning når banken vurderer en ny lånesøknad.
Prising av nye kredittengasjementer	Risikoklassifiseringsmodellene skal benyttes som grunnlag for riktig pris i forhold til risiko for nye engasjementer.
Reprising av eksisterende kredittengasjement	Risikoklassifiseringsmodellene skal benyttes som grunnlag for riktig pris i forhold til risiko ved reprising av eksisterende engasjement.
Nedskrivning	Bankens risikoklassifiseringsmodeller er utgangspunkt både for gruppevis nedskrivninger og identifisering av kunder som har behov for individuelle nedskrivninger.
Rapportering	Risikoklassifiseringsmodellen benyttes som grunnlag for rapportering av utvikling av risiko i porteføljen.
Kredittpolicy	Bankens kredittpolicy har retningslinjer for maksimal eksponering innenfor ulike risikoklasser.
Kredittfullmakter	Bankens kredittfullmakter har retningslinjer for hvor store engasjement bankens kunderådgivere kan beslutte innenfor ulike risikoklasser.

Risikoklassifisering personmarked

31.12.2017 - PM

Ris.klasse	Engasjement	% av total	Utlån	% av total	PD Verdi
<u>1</u>	412.542	26,97 %	345.647	24,60 %	0,08 %
<u>2</u>	629.312	41,14 %	581.690	41,40 %	0,15 %
<u>3</u>	176.281	11,52 %	174.600	12,43 %	0,34 %
<u>4</u>	80.692	5,27 %	80.186	5,71 %	0,61 %
<u>5</u>	56.757	3,71 %	49.658	3,53 %	0,97 %
<u>6</u>	54.220	3,54 %	53.842	3,83 %	1,52 %
<u>7</u>	17.740	1,16 %	17.650	1,26 %	2,49 %
<u>8</u>	12.063	0,79 %	11.953	0,85 %	4,02 %
<u>9</u>	19.407	1,27 %	19.259	1,37 %	6,62 %
<u>10</u>	62.745	4,10 %	62.621	4,46 %	42,11 %
<u>11</u>	8.013	0,52 %	8.013	0,57 %	
<u>12</u>	0	0,00 %	0	0,00 %	
Uklassifisert	19	0,00 %	19	0,00 %	
Totalt	1.529.791	100 %	1.405.138	100 %	1,44 %

Risikoklassifisering bedriftsmarked

31.12.2017 - BM

Ris.klasse	Engasjement	% av total	Utlån	% av total	PD Verdi
<u>1</u>	22.198	2,98 %	18.342	3,21 %	0,08 %
<u>2</u>	130.353	17,50 %	116.769	20,41 %	0,16 %
<u>3</u>	84.786	11,38 %	47.262	8,26 %	0,36 %
<u>4</u>	64.606	8,67 %	51.248	8,96 %	0,60 %
<u>5</u>	130.485	17,52 %	97.126	16,97 %	0,98 %
<u>6</u>	71.961	9,66 %	70.890	12,39 %	1,53 %
<u>7</u>	66.829	8,97 %	31.659	5,53 %	2,57 %
<u>8</u>	46.049	6,18 %	39.092	6,83 %	3,81 %
<u>9</u>	46.123	6,19 %	36.073	6,30 %	6,37 %
<u>10</u>	57.250	7,69 %	41.382	7,23 %	21,24 %
<u>11</u>	10.392	1,40 %	9.097	1,59 %	
<u>12</u>	12.991	1,74 %	12.991	2,27 %	
Uklassifisert	734	0,10 %	316	0,06 %	
Totalt	744.757	100 %	572.247	100 %	2,33 %

2.C Utlån til kunder fordelt etter sektor, næring, geografi og tap

	31.12.2017		31.12.2016	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Sektorfordelt				
Lønnstakere o.l	1.405.138	1.068	1.306.033	1.058
Næringsdrivende	572.247	53.684	552.193	73.069
Sum balanseførte utlån og fordringer på kunder	1.977.385	54.752	1.858.226	74.127
Utlån formidlet gjennom Eika Boligkreditt	856.152	16.582	801.972	12.869
Sum utlån inkl. Eika Boligkreditt	2.833.537	71.334	2.660.198	86.996
Utlånsvekst siste 12 mnd	6,5 %		4,4 %	

	31.12.2017		31.12.2016	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
<u>Næringsfordelt</u>				
Jordbruk	192.493	50	176.215	127
Skogbruk	8.524	573	13.765	1.912
Industri	2.774	0	6.168	750
Produksjon av elektrisk vannkraft	2.871	0	2.897	0
Oppføring av bygninger	86.289	8.768	92.211	14.298
Entreprenører	25.068	39.565	12.294	51.089
Varehandel og rep. av motorvogner	7.988	1.896	17.545	2.474
Transport og distribusjonsvirksomhet	10.164	2.447	5.964	2.066
Overnatting og servering	0	0	0	0
Informasjonstjenester	200	0	172	0
Omsetning og drift av fast eiendom	138.109	0	146.430	0
Faglig og finansiell tjenesteyting	73.815	135	46.560	53
Annen forretningsmessig tjenesteyting	782	250	4.358	300
Tjenesteytende næringer ellers	23.170	0	27.614	0
Sum	572.247	53.684	552.193	73.069
<u>Geografisk fordelt</u>				
Trøndelag	1.891.616	53.944	1.769.990	73.269
Andre fylker og utland	85.769	808	88.236	858
Sum	1.977.385	54.752	1.858.226	74.127
	31.12.2017		31.12.2016	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
<u>Individuelle nedskrivninger</u>				
Omsetning og drift av fast eiendom	400		1.000	
Landbruk	120		250	
Sum individuelle nedskrivninger næringsdrivende	520	0	1.250	0
Lønnstakere o.l	0		200	
Sum individuelle nedskrivninger	520	0	1.450	0
<u>Mislighold</u>				
Sum misligholdte engasjementer næringsdrivende	16.780		18.121	
Sum misligholdte engasjementer lønnstakere o.l	8.013		7.752	
Sum misligholdte engasjementer	24.793		25.873	
<u>Mislighold fordelt etter forfall</u>				
Mislighold 30-60 dager	2.014		298	
Mislighold 60-90 dager	16.438		0	
Mislighold over 90 dager	24.793		25.873	
Sum mislighold over 30 dager	43.245		26.171	
<u>Tapsutsatte engasjementer som ikke er misligholdt</u>				
Næringsdrivende	5.169		5.327	
Lønnstakere o.l	0		298	
Sum tapsutsatte eng. som ikke er misligholdt	5.169		5.625	
<u>Garantiansvar etter garantitype</u>				
	31.12.2017		31.12.2016	
Betalingsgarantier	1.618		2.663	
Kontraktsgarantier	48.313		66.552	
Annet garantiansvar	4.821		4.912	
Eika Boligkreditt	16.582		12.869	
Sum garantier	71.334		86.996	

2.D Misligholdte og tapsutsatte engasjement

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Totale misligholdte engasjement	24.793	25.873	27.740	8.725	8.535
Hervav individuell nedskrivning	400	1.000	200	400	360
Netto misligholdte utlån	24.393	24.873	27.540	8.325	8.175
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	5.169	5.625	6.381	2.005	3.821
Hervav individuell nedskrivning	120	450	750	450	621
Netto tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	5.049	5.175	5.631	1.555	3.200
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	29.962	31.498	34.121	10.730	12.356
Hervav individuell nedskrivning	520	1.450	950	850	981
= Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	29.442	30.048	33.171	9.880	11.375

2.E Periodens endringer i individuelle nedskrivninger

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Individuelle nedskrivninger på utlån mv til kunder per 01.01	1.450	950
- Konstatert tap i perioden hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	1.200	200
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.850	0
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	400	1.200
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	1.980	500
Individuelle nedskrivninger på utlån mv til kunder per 31.12	520	1.450

2.F Periodens endringer i nedskrivning på grupper av utlån

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Nedskrivning på grupper av utlån mv til kunder per 01.01	5.130	5.130
+/- Endring i nedskrivning på grupper av utlån i perioden	0	0
Nedskrivning på grupper av utlån mv til kunder per 31.12	5.130	5.130

2.G Spesifikasjon av resultatpost 11.1 Tap på utlån

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-930	500
+ Periodens endring i amortisert rentetap	0	0
+ Periodens endring i nedskrivning på grupper av utlån	0	0
+ Periodens konstaterte tap på utlån hvor det tidligere år er foretatt individ. nedskr.	1.200	200
+ Periodens konstaterte tap på utlån hvor det ikke er foretatt indiv. nedskr. tidligere år	1.849	129
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	37	101
Tap på utlån i regnskapsåret	2.082	728

Gjennomsnittlig forventede tap per år på personkundesegmentet i kommende 3-årsperiode er 0,05% av segmentets utlånsvolum. For 2018 vil dette utgjøre ca. 0,7 mill. Prosentsatsen bygger på anslag på tap i en mild nedgangskonjunktur i Trøndelag og vår vurdering av utviklingen i våre primærrområder. I forhold til beregnede brutto renteinntekter fra personkundesegmentet i 2018, utgjør forventet tap ca 1,3 %.

Gjennomsnittlig forventet tap per år i BM-segmentet i kommende 3-årsperiode er 0,15 % av segmentets utlånsvolum. For 2018 vil dette utgjøre ca 0,9 mill. Prosentsatsen bygger på anslag på tap i en mild nedgangskonjunktur i Trøndelag, samt vår vurdering av forventet utvikling i de bransjer vi har engasjementer i. I forhold til beregnede brutto renteinntekter fra næringslivssegmentet utgjør forventet tap ca 3,3 %.

2.H Resultatførte renter (netto inntekt) på utlån hvor det er foretatt individuell nedskrivning

I 2017 utgjør renter på individuelt nedskrevne utlån per 31.12 TNOK 555.

Note 3. Obligasjoner (morbank)**3.A Prinsipper for verdsettelse av obligasjonsbeholdningen**

Beholdning av obligasjoner kan vurderes i tre særskilte porteføljer: Handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ved årsskiftet ingen obligasjoner vurdert som handelsportefølje eller anleggsmidler. Obligasjoner vurdert som omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av den enkelte obligasjons kostpris og markedsverdi ved årsskiftet.

3.B Verdssettelse og fordeling av obligasjonsbeholdningen per 31.12

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Øvrige omløpsmidler</u>			
Stat og statsgaranterte	0	0	0
Andre	54.734	56.480	48.279
Sum bokført verdi	54.734	56.480	48.279
Sum anskaffelsesverdi	54.918	56.848	48.937
Sum markedsverdi	55.100	56.708	48.456
Sum pålydende verdi	55.000	57.000	49.000
Periodens resultatførte verdiendring	194	281	-264
Andel av bokført verdi som er børsnoterte papirer	100,0 %	96,6 %	96,0 %
Gjennomsnittlig effektiv rente*	1,32 %	1,77 %	1,96 %

* Effektiv rente er beregnet ved å multiplisere de enkelte papirers pålydende rentesats med bokført verdi ved årsskiftet, og veie resultatet i forhold til papirets andel av porteføljen. Summen av de veide verdiene er gjennomsnittlig effektiv rente på porteføljen. Alle obligasjoner i porteføljen har flytende rentesats.

3.C Ansvarlig lånekapital i andre selskaper

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Ansvarlig lånekapital bokført under Obligasjoner	0	1.940	1.940
Ansvarlig lånekapital bokført under Utlån til kredittinstitusjoner	4.650	4.650	5.160
Sum ansvarlig lånekapital	4.650	6.590	7.100
Herav ansvarlig lånekapital til andre finans- og kred.inst.	4.650	4.650	5.160

Note 4. Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning**4.A Prinsipper for verdsettelse av aksjer og andeler**

Beholdningen av aksjer, grunnfondsbevis og eierandeler kan vurderes i tre særskilte porteføljer: Handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ved årsskiftet ingen verdipapirer som er vurdert som handelsportefølje. Verdipapirer vurdert som øvrige omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av det enkelte verdipapirs anskaffelseskost og markedsverdi ved årsskiftet. Verdipapirer som er vurdert som anleggsmidler er bokført til kostpris og reguleres ikke fortløpende for kursendringer. Verdien blir likevel nedskrevet dersom markedsverdien er vesentlig lavere enn bokført verdi og verdinedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

4.B Verdssettelse og fordeling av aksjer og andeler per 31.12.

Anleggsmidler		Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Organisasjonsnr.	Børsnoterte			
937 901 291	Melhus Sparebank	220	220	238
	Ikke børsnoterte			
979 918 003	Tangen Næringsbygg AS	604	604	ukjent
986 918 930	Kredittforeningen for sparebanker	711	711	ukjent
979 391 285	Eiendomskreditt AS	2.212	2.212	ukjent
937 896 581	Hjelmeland Sparebank	500	500	ukjent
937 894 805	Kvinesdal Sparebank	591	591	ukjent
991 446 508	Factoring Finans AS	3.000	3.000	ukjent
979 319 568	Eika-Gruppen AS	589	589	ukjent
885 621 252	Eika Boligkreditt AS	47.447	47.447	ukjent
Danmark	SDC A/S	929	929	ukjent
	Andre	519	519	ukjent
Sum anleggsmidler		57.322	57.322	

Spesifikasjon av resultatpost 12.2 Gevinst ved salg av anleggsaksjer

Kronen Eiendom AS	2.049
Øvrige solgte anleggsaksjer	8
Sum	2.057

4.C Beholdningsendring for aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Bokført verdi per 01.01.	49.949	48.743
+ Tilgang i året	7.790	3.991
- Avgang i året	-417	-2.485
- nedskrivning	0	-300
Bokført verdi per 31.12.	<u>57.322</u>	<u>49.949</u>

4.D Datterselskap (morbank)

I selskapsregnskapet til morbanken regnskapsføres investering i datterselskap etter kostmetoden.

Banken har følgende datterselskap:

	<u>Forretningskontor</u>	<u>Eierandel</u>	<u>Balanseført verdi</u>	<u>EK</u> <u>31.12.17</u>	<u>Resultat</u> <u>2017</u>	<u>Anskaffet</u> <u>dato</u>
Titan Næring AS	Stjørdal	100 %	4.200	-349	-353	16.06.2015

Hegra Sparebank har mellomværende med datterselskap under følgende poster:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Fordringer</u>		
12.2.1. Mellomværende med konsernselskaper	59.118	59.498
Av dette utgjør fordringer som forfaller senere enn ett år:	58.500	59.000
13.1. Opptjente ikke mottatte inntekter	100	-
<u>Kortsiktig gjeld</u>		
15.1 Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	-470	-3.886

4.E Tilknyttede selskaper (morbank)

I selskapsregnskapet til morbanken regnskapsføres investering i tilknyttet selskap etter kostmetoden.

Hegra Sparebank har følgende tilknyttede selskap:

	<u>Forretningskontor</u>	<u>Eierandel</u>	<u>Balanseført verdi</u>	<u>EK</u> <u>31.12.17</u>	<u>Resultat</u> <u>2017</u>	<u>Anskaffet</u> <u>dato</u>
Krogstads Veg AS	Stjørdal	30 %	160	295	-127	24.10.2007
Søndre Gate 6 AS	Stjørdal	30 %	127	366	-82	24.10.2007
Aktiv Innherred AS	Levanger	50 %	7.469	5.454	-1.317	02.01.2015
Sum tilknyttede selskaper			<u>7.756</u>			

Oppgitt egenkapital og resultat i tilknyttede selskap er estimer da regnskap for 2017 ikke er endelig avlagt ennå.

Banken har mellomværende med tilknyttet selskap under følgende poster:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
15.2 Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	-	9.226

Tilknyttede selskaper (konsern)

I konsernregnskapet regnskapsføres investering i tilknyttet selskap etter egenkapitalmetoden.

Konsernet har følgende tilknyttede selskaper:

	<u>Forretningskontor</u>	<u>Eierandel</u>	<u>Balanseført verdi</u>	<u>EK</u> <u>31.12.17</u>	<u>Resultat</u> <u>2017</u>	<u>Anskaffet</u> <u>dato</u>
Krogstads Veg AS	Stjørdal	30 %	89	295	-127	24.10.2007
Søndre Gate 6 AS	Stjørdal	30 %	110	366	-82	24.10.2007
Aktiv Innherred AS	Levanger	50 %	3.606	5.454	-1.317	02.01.2015
Sum tilknyttede selskaper			<u>3.805</u>			

Oppgitt egenkapital og resultat i tilknyttede selskap er estimer da regnskap for 2017 ikke er endelig avlagt ennå.

Note 5. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler**5.A Prinsipper for verdsettelse av varige driftsmidler**

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir bokført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. For samtlige driftsmidler og immaterielle eiendeler er det valgt lineær avskrivningsplan. Banken benytter følgende satser for avskrivninger:

	Økonomisk levetid	Avskrivningssats
EDB-utstyr	3-4 år	25 - 33%
Maskiner, inventar og innredninger	5-15 år	6,5 - 20%
Bankbygning/fast eiendom	50 år	2 %

Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og verdinedgangen ikke er av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Banken eier selv forretningsgården i Hegra hvor hovedkontoret ligger. 1/3 av bygget er utleid til andre næringsdrivende. Inntekter fra utleie utgjorde 311 i 2017 mot 305 i 2016. På Stjørdal har bankens datterselskap satt opp et nytt bygg som ble ferdigstilt medio oktober 2016.

5.B Nærmere spesifikasjon av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler (morbank)

	<u>Bygninger/ Eiendommer</u>	<u>Maskiner/ inventar</u>
Anskaffelseskost per 01.01.	12.093	8.967
- samlede avskrivninger per 01.01.	7.372	5.301
Bokført verdi per 01.01.	4.721	3.666
+ tilgang	0	370
- avgang	0	29
- ordinære avskrivninger	372	767
Bokført verdi per 31.12.	4.349	3.240

Nærmere spesifikasjon av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler (konsern)

	<u>Bygninger/ Eiendommer</u>	<u>Maskiner/ inventar</u>
Anskaffelseskost per 01.01.	77.029	8.967
- samlede avskrivninger per 01.01.	7.714	5.301
Bokført verdi per 01.01.	69.315	3.666
+ tilgang	109	370
- avgang	327	29
- ordinære avskrivninger	2.106	767
Bokført verdi per 31.12.	66.991	3.240

Banken leier dagens lokaler for avdelingskontoret i Stjørdal sentrum fra datterselskapet Titan Næring AS.

Leiekostnader i morselskap i 2017 **1.211**

Note 6. Egenkapital

Hegra Sparebanks ansvarlige kapital består av ren kjernekapital, fordelt på innskutt og opptjent egenkapital, samt tilleggs kapital i form av en fondsobligasjon på 20 millioner og to ansvarlige lån på til sammen 45 millioner.

6.A Egenkapitalendring (morbank)

	Overkurs- fond	Annen innskutt EK	Sparebank- ens fond	Fond for verdiendr.	Gavefond	Uttevnings- fond	Sum EK
Saldo per 31.12.2016			230.111	-6.795	5.400	0	228.716
Emisjon 30.05.2017		40.000					40.000
Tilført overkursfond ved emisjon	2.000						2.000
Brukt overkursfond ved emisjon	-1.768						-1.768
Overført kompensasjonsfond	-197		197				0
Utdelt i 2017					-242		-242
Estimatavvik på pensjonsforpliktelse				-1.859			-1.859
Årets overskudd			21.775			2.094	23.869
Utbytte						-1.885	-1.885
Saldo per 31.12.2017	35	40.000	252.083	-8.654	5.158	209	288.831

Egenkapitalendring (konsern)

	Overkurs- fond	Annen innskutt EK	Sparebank- ens fond	Fond for verdiendr.	Gavefond	Utjevnings- fond	Sum EK
Saldo per 31.12.2016			228.101	-6.795	5.400	0	226.706
Emisjon 30.05.2017		40.000					40.000
Tilført overkursfond ved emisjon	2.000						2.000
Brukt overkursfond ved emisjon	-1.768						-1.768
Overført kompensasjonsfond	-197		197				0
Utdelt i 2017					-242		-242
Estimatavvik på pensjonsforpliktelse				-1.859			-1.859
Årets overskudd			18.443			2.094	20.537
Utbytte						-1.885	-1.885
Saldo per 31.12.2017	35	40.000	246.741	-8.654	5.158	209	283.489

6.B Årets resultat som prosent av midlere forvaltningskapital - morbank

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Midlere forvaltningskapital:	2.452.034	2.312.909
Midlere forvaltningskapital inkl. utlån i Eika Boligkreditt:	3.281.937	3.071.507

Årets resultat i prosent av:

midlere forvaltningskapital	0,97 %	0,97 %
midlere forvaltningskapital inkl. utlån i Eika Boligkreditt	0,73 %	0,73 %

6.C Spesifikasjoner av egenkapitalbevis

Hegra Sparebanks eierandelskapital utgjør 40 mill. kr. fordelt på 400.000 egenkapitalbevis. Hvert egenkapitalbevis er pålydende kr. 100. Eierandelskapitalen er tatt opp i mai 2017. Det er ikke vedtatt særskilte bestemmer om utbytte/stemmerett knyttet til enkeltbevis. Per 31.12.2017 hadde banken totalt 290 egenkapitalbevisiere.

Styret foreslår et kontantutbytte på kr. 4,71 per egenkapitalbevis. Forslaget er basert på at egenkapitalbevisene gir rett til utbytte fra tidspunkt for registrering av eierandelskapitalen i Foretaksregisteret, som var 30. mai 2017. Forslaget medfører at kr. 209.000 overføres til utjevningsfondet.

20 største egenkapitalbevisiere:

Eier	Antall	Eierandel
GRÅBREK EIENDOM AS	24.000	6,00 %
LIGAARD, GUNNAR	19.100	4,78 %
LIGAARD HOLDING AS	19.100	4,78 %
FRISTAD, PÅL	15.000	3,75 %
TVERÅS HOLDING AS	15.000	3,75 %
RAAEN, RAGNAR	14.400	3,60 %
KNAI, TOR ANDERS	12.500	3,13 %
OLSEN, ØRNULF	12.000	3,00 %
SORTUN INVEST AS	10.100	2,53 %
GJENSIDIGE STJØRDAL BRANNKASSE	9.600	2,40 %
RAAEN, JOSTEIN	6.400	1,60 %
TVERÅS, OLAV	6.300	1,58 %
FLORHOLMEN, BIRGER ANNAR	5.100	1,28 %
ELBRI INVEST AS	5.100	1,28 %
HAMMERHAUG, OLE	5.100	1,28 %
GRESSETH, IVER	5.100	1,28 %
GRESSETH HOLDING AS	5.100	1,28 %
STJØRDAL - MERÅKER TRAFIKKSKOLE AS	5.100	1,28 %
TØMRERMESTER ERLING SKJELSTAD & S	5.000	1,25 %
BJERVE, PETTER	5.000	1,25 %
Sum 20 største eiere	204.100	51,03 %
Øvrige eiere	195.900	48,98 %
Antall utstedte egenkapitalbevis	400.000	100,00 %

Eiere, inklusive personlig nærstående, som er ledende ansatte eller innvalgt i styret/generalforsamling.

Navn	Antall	Sum
Ansatte med personlig nærstående		
Arne Martin Hedsten Laukvik	2.400	
Ansatte for øvrig	4.700	7.100
Styret med personlig nærstående		
Mari Anne Gaaserud Høiseth	7.000	
Marit Skjelstad	5.000	
Arnstein Flåum	600	
Jan Petter Grendal Bjørnevik	200	12.800
Generalforsamling med personlig nærstående		
Lars Øverkil	1.000	
Marielle Steig Lid	700	
Ståle Dullum	700	
Magnar Bremseth	600	
Ida Katrin Kristoffersen	500	
Stian Flobergseter	300	3.800

Personlig nærstående defineres som:

1. Ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold.
2. Mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med.
3. Foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1 eller 2 har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapslovens §1-3, annet ledd.

Note 7. Kapitaldekning

7.A Kapitaldekning (morbank)

	31.12.2017	31.12.2016
Innskutt egenkapital	40.035	0
Opptjent egenkapital	248.796	228.716
Sum egenkapital	288.831	228.716
- Fradrag i ren kjernekapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-25.640	-18.845
Ren kjernekapital	263.191	209.871
Fondsobligasjon	19.960	19.945
- Fradrag i kjernekapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-3.205	-7.427
Kjernekapital	279.946	222.389
Ansvarlig lån (netto)	44.877	44.807
- Fradrag i ansvarlig kapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-3.205	-6.282
Netto ansvarlig kapital	321.618	260.914
Beregningsgrunnlag	1.313.110	1.200.695
Beregningsgrunnlag i % av forvaltningskapital	51,4	49,5
Kapitaldekningsprosent	24,49	21,73
Kjernekapitaldekning	21,32	18,52
Ren kjernekapitaldekning	20,04	17,48
Overskudd av ansvarlig kapital	216.569	164.858

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent per 31.12.2017:

Eksporeringskategori/ Risikotype	Ber.grunnlag eiendeler	Ber.grunnlag utenombal.	Ber.grunnlag totalt	Kapitalkrav totalt
Stater og sentralbanker	-	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	1.807	3	1.810	145
Offentlige foretak	-	-	-	-
Institusjoner	5.260	-	5.260	421
Foretak	122.535	23.700	146.235	11.699
Pant i fast eiendom	756.371	45.121	801.492	64.119
Forfalte engasjement	28.840	-	28.840	2.307
Høyrisikoengasjementer	607	-	607	49
Obligasjoner med fortrinnsrett	4.993	-	4.993	399
Institusjoner og foretak med korts. kredittv.	8.040	-	8.040	643
Egenkapitalposisjoner	48.026	-	48.026	3.842
Øvrige engasjementer	140.374	4.159	144.533	11.563
Sum kredittrisiko	1.116.853	72.983	1.189.836	95.187
Operasjonell risiko			123.274	9.862
Sum alle risikoer			1.313.110	105.049
Ren kjernekapitaldekning				20,04 %
Kjernekapitaldekning				21,32 %
Kapitaldekning				24,49 %

Kapitaldekning (konsern)

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Innskutt egenkapital	40.035	0
Opptjent egenkapital	243.454	226.706
Sum egenkapital	283.489	226.706
- Fradrag i ren kjernekapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-26.068	-18.962
Ren kjernekapital	257.421	207.744
Fondsobligasjon	19.960	19.945
- Fradrag i kjernekapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-3.258	-7.473
Kjernekapital	274.123	220.216
Ansvarlig lån (netto)	44.877	44.807
- Fradrag i ansvarlig kapital for investeringer i andre finansinstitusjoner	-3.259	-6.321
Netto ansvarlig kapital	315.741	258.702
Beregningsgrunnlag	1.306.541	1.196.484
Beregningsgrunnlag i % av forvaltningskapital	51,2	49,4
Kapitaldekningsprosent	24,17	21,62
Kjernekapitaldekning	20,98	18,41
Ren kjernekapitaldekning	19,70	17,36
Overskudd av ansvarlig kapital	211.218	162.983

Spesifikasjon av konsernets beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent per 31.12.2017:

Eksporeringskategori/ Risikotype	Ber.grunnlag eiendeler	Ber.grunnlag utenombal.	Ber.grunnlag totalt	Kapitalkrav totalt
Stater og sentralbanker	-	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	1.807	3	1.810	145
Offentlige foretak	-	-	-	-
Institusjoner	5.260	-	5.260	421
Foretak	122.535	23.700	146.235	11.699
Pant i fast eiendom	756.370	45.121	801.491	64.119
Forfalte engasjement	28.840	-	28.840	2.307
Høyrisikoengasjementer	607	-	607	
Obligasjoner med fortrinnsrett	4.993	-	4.993	399
Institusjoner og foretak med korts. kredittv.	8.040	-	8.040	643
Egenkapitalposisjoner	32.407	-	32.407	2.593
Øvrige engasjementer	150.851	4.159	155.010	12.401
Sum kredittrisiko	1.111.710	72.983	1.184.693	94.727
Operasjonell risiko			121.848	9.748
Sum alle risikoer			1.306.541	104.475
Ren kjernekapitaldekning				19,70 %
Kjernekapitaldekning				20,98 %
Kapitaldekning				24,17 %

7.B Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) - morbank

	31.12.2017	31.12.2016
Uvektet kjernekapitalandel	10,57 %	9,06 %

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) - konsern

	31.12.2016	31.12.2016
Uvektet kjernekapitalandel	10,38 %	8,96 %

Note 8. LCR - Likviditet - Risiko - Finansiering**8.A LCR (morbank)**

	31.12.2017		31.12.2016
Likvide aktiva			
Nivå 1			
Nivå 1 eks OMF	336.386		339.139
Nivå 1 OMF	37.419		18.578
Nivå 2			
Nivå 2 a	40.990		8.511
Nivå 2 b	2.425		44
Sum LCR	417.220		366.272
Likviditetsutgang neste 30 dager	194.823		103.370
Godkjente innbetalinger neste 30 dager	-19.161		-16.549
Netto likviditetsutgang neste 30 dager	175.662		86.821
LCR	237,5 %		421,9 %

LCR (konsern)

	31.12.2017		31.12.2016
Likvide aktiva			
Nivå 1			
Nivå 1 eks OMF	336.386		339.394
Nivå 1 OMF	37.419		18.578
Nivå 2			
Nivå 2 a	40.990		8.511
Nivå 2 b	2.425		44
Sum LCR	417.220		366.527
Likviditetsutgang neste 30 dager	194.800		103.082
Godkjente innbetalinger neste 30 dager	-19.161		-16.549
Netto likviditetsutgang neste 30 dager	175.639		86.533
LCR	237,5 %		423,6 %

8.B Likviditetsrisiko - Fordeling etter restløpetid (kun morbank)

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd *	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Kontanter og innsk. sentralbanken						336.385	336.385
Fordringer på kredittinstitusjoner				4.650	3.032	40.200	47.882
Fordringer på kunder	296.963	12.396	65.713	296.126	1.306.187	-5.650	1.971.735
Obligasjoner			5.010	49.724			54.734
Øvrige eiendeler						145.915	145.915
Sum eiendeler	296.963	12.396	70.723	350.500	1.309.219	516.850	2.556.651
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.501			155.000			156.501
Innskudd fra og gjeld til kunder		561.796	80.300			1.007.413	1.649.509
Sertifikat- og obligasjonsgjeld			93.000	269.766			362.766
Øvrig gjeld						34.207	34.207
Ansvarlig lånekapital			25.000	39.837			64.837
Innskutt egenkapital						40.035	40.035
Opptjent egenkapital						248.796	248.796
Sum gjeld og egenkapital	1.501	561.796	198.300	464.603	0	1.330.451	2.556.651
Netto likviditetseksponering	-295.462	549.400	127.577	114.103	-1.309.219	813.601	

* Banken har likviditetsrisiko ved at utlån til kunder er forholdsvis langsiktige, mens innskudd fra kunder stort sett kan disponeres fritt. Denne risikoen søker banken å redusere hovedsakelig ved å sette strenge rammer i bankens likviditetspolicy knyttet til størrelse og kvalitet på bankens likviditetsbuffer.

8.C Renterisiko (kun morbank)

Tidsrom fram til avtalt/mulig endring av rentebetingelser.

	1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten rente	Sum
Kontanter og innsk. sentralbanken	330.839					5.546	336.385
Fordringer på kredittinstitusjoner	43.248					4.650	47.898
Fordringer på kunder		1.949.830	16.871	10.684		-5.650	1.971.735
Obligasjoner		54.734					54.734
Øvrige eiendeler	59.118					86.781	145.899
Sum eiendeler	433.205	2.004.564	16.871	10.684	0	91.327	2.556.651
Gjeld til kredittinstitusjoner		156.501					156.501
Innskudd fra og gjeld til kunder		1.569.209	80.300				1.649.509
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		362.766					362.766
Øvrig gjeld						34.207	34.207
Ansvarlig lånekapital		64.837					64.837
Innskutt egenkapital						40.035	40.035
Opptjent egenkapital						248.796	248.796
Sum gjeld og egenkapital	0	2.153.313	80.300	0	0	323.038	2.556.651
Netto renteesponering	-433.205	148.749	63.429	-10.684	0	231.711	

Renterisiko oppstår ved at renteendringer på rentebærende eiendels- og gjeldsposter av ulike årsaker ikke kan gjennomføres parallellt. Bankens renterisiko fremgår til en viss grad av tabellen ovenfor.

Banken har i all hovedsak utlån til og innskudd fra kunder på flytende rentevilkår, og renteendringer gjøres iht. gjeldende regelverk.

8.D Gjeld. Spesifikasjon av balanseposter.

Post 14.2 Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist

Posten består ved årsskiftet av innlån med opprinnelig løpetid fra 1 - 5 år, og med følgende forfallsstruktur:

Forfall i 2018	0
Forfall i 2019	75.000
Forfall i 2020	50.000
Forfall i 2021	30.000

Alle lån er i norske kroner, og har flytende rentesats med kvartalsvis renteregulering.

Gjennomsnittlig rentesats i 2017 var 2,03%. Gjennomsnittlig rentesats er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i prosent av gjennomsnittlig gjeld hvert kvartal.

Post 15.1 og 15.2 Innskudd

Alle innskudd er i norske kroner.

Gjennomsnittlig rentesats på innskudd i 2017 var 1,07%. Gjennomsnittlig rentesats på innskudd er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad på innskudd i året i prosent av midlere innskudd.

Post 16.3 Obligasjonsgjeld

Isin-nr.	Start	Forfall	Nominell rente	Snitt rente i 17	Gjeld per 31.12.2017
NO 001 0675317	18.04.2013	18.04.2018	N3mnd + 1,25	1,92 %	36 mill
NO 001 0756430	21.01.2016	21.09.2018	N3mnd + 1,55	2,48 %	57 mill
NO 001 0702954	04.02.2014	04.02.2019	N3mnd + 1,05	1,93 %	50 mill
NO 001 0760655	27.05.2016	04.10.2019	N3mnd + 1,56	2,51 %	80 mill
NO 001 0799414	26.06.2017	26.06.2020	N3mnd + 0,79	1,62 %	75 mill
NO 001 0809841	08.11.2017	08.02.2021	N3mnd + 0,84	1,59 %	65 mill

Obligasjonslånene er i norske kroner. Lånebeløp er oppført i balansen til pålydende fratrukket underkurs.

Underkurs utgiftsføres / overkurs inntektsføres lineært som henholdsvis tillegg/fradrag i løpende renteutgifter fram til lånets forfall, mens direkte kostnader ved låneopptak utgiftsføres i sin helhet i regnskapsåret. Det er ikke stilt sikkerhet for lånene. Gjennomsnittlig rentesats er beregnet på grunnlag av faktisk rentesats for hver rentetermin delt på 4.

Post 17.3 Annen gjeld

Post 17.3 består av:

Betalbar skatt

Annen kortsiktig gjeld

Sum

Morbank
7.617
5.129
12.746

Konsern
7.617
5.530
13.147

Post 20.1 Evigvarende ansvarlig lån - Fondsobligasjon

Isin-nr.	Start	Call	Nominell rente	Snitt rente i 17	Gjeld per 31.12.2017
NO 001 0743321	25.08.2015	25.08.2020	N3mnd + 3,50	4,39 %	20 mill

Post 20.3 Annen ansvarlig lånekapital - Ansvarlig lån

Isin-nr.	Start	Call	Nominell rente	Snitt rente i 17	Gjeld per 31.12.2017
NO 001 0699671	19.12.2013	18.04.2018	N3mnd + 2,90	3,77 %	25 mill
NO 001 0771819	08.09.2016	08.09.2021	N3mnd + 3,15	4,00 %	20 mill

Fondsobligasjon og annen ansvarlig lånekapital er i norske kroner. Lånebeløp er oppført i balansen til pålydende fratrasket underkurs. Underkurs utgiftsføres lineært som tillegg til løpende renteutgifter fram til lånets forfall, mens direkte kostnader ved låneopptak er utgiftsført i sin helhet i regnskapsåret. Det er ikke stilt sikkerhet for lånet.

Gjennomsnittlig rentesats er beregnet på grunnlag av faktisk rentesats for hver rentetermin delt på 4.

Note 9. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsvalgte

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Antall årsverk i bankvirksomheten per 31.12.	19,8	20,7	21,5
Gjennomsnittlig antall årsverk i bankvirksomheten i regnskapsåret	18,8	21,0	19,0
Antall ansatte i bankvirksomheten per 31.12. (inklusive permisjoner)	20	21	22

9.A Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte (morbank)**Lønn, honorarer og annen godtgjørelse til ledende ansatte og tillitsvalgte**

	Lønn	Innbet. YTP	Innbet. individ. pensjonsordning
Banksjef	1.555	250	541
Styrets leder	97		
Styrets øvrige medlemmer - kun styrehonorar	223		
Generalforsamlingens medlemmer	81		

Banksjef er omfattet av bankens ytelsesbaserte foretakspensjon på lik linje med de øvrige ansatte.

I tillegg har banksjef en avtale om at banken skal utbetale en årlig førtidspensjon i fem år fra tidligst fylte 62 år.

Førtidspensjonen skal ved fratreden utgjøre 70 % av lønn sammen med eventuell uttak av AFP.

Det foreligger ingen bonusavtale til banksjef.

Honorar ekstern revisor (morbank)

Lovpålagt revisjon (inkl. mva.)	244
Honorar for teknisk bistand (inkl. mva.)	56
Honorar for konsulentbistand (inkl. mva.)	16
	316

Honorar ekstern revisor (konsern)

Revisjonshonorar morbank (inkl mva)	316
Revisjonshonorar datterselskap (eks mva)	20
Honorar for teknisk bistand datterselskap (eks mva)	14
Honorar for konsulentbistand datterselskap (eks mva)	4
	354

9.B Lån og sikkerhetsstillelse til ansatte, ledende personer m.m

	<u>31.12.17</u>
Lån til ansatte med ansattevilkår	31.969
Herav til banksjef	1.901
Lån til medlemmer i bankens styre	6.640
Herav til styrets leder	2.763

Lån til ansatte og styremedlemmer inntil kr. 3.000.000 med betryggende sikkerhet i fast eiendom gis til avtalefestede vilkår som tilsvarer en rentesats lik normrente for slike lån. I perioder der normrenta ligger over beste kunderente, tilbys ansatte en rente som tilsvarer rentesatsen på bankens innlån fra Eika Boligkreditt. Reduserte renteinntekter som følge av utlån på avtalefestede vilkår vises ikke særskilt i regnskapet. Lån til banksjef gis samme vilkår som gjelder for alle ansatte. Lån til øvrige tillitsvalgte gis til ordinære kundevilkår. Bankens kostnader knyttet til rentesubsidieringen anses å utgjøre uvesentlige beløp.

9.C Pensjonsforpliktelser

Banken har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som dekker gjeldende lovkrav. Ordningen ble lukket for nyansatte i 2012. Medarbeidere som er ansatt fom 2012 er omfattet av bankens innskuddsbaserte pensjonsordning.

Forpliktelsen i den ytelsesbaserte ordningen omfatter ved årets utgang 10 ansatte, mens den innskuddsbaserte ordningen omfatter 11 ansatte.

Det er i 2017 innbetalt kr. 866.000,- i premie for ansatte inkl. banksjef (se egen note over), kr. 118.000 i premie for pensjonister, og kr. 81.000 i omkostninger for den ytelsesbaserte ordningen. Pensjonspremiefondet utgjorde kr. 44.021 ved årsskiftet.

I tillegg har banksjef en individuell ytelsesbasert ordning, se over. Det er i 2017 innbetalt kr. 541.000 i premie til individuell pensjonsordning for banksjef.

Innbetalt premie og omkostninger for regnskapsåret 2017 for den innskuddsbaserte ordningen utgjorde kr. 218.000.

Årets bokførte pensjonskostnader framkommer slik:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Innbetalt til kollektiv pensjonsordning	1.065	1.337
+ Innbetalt til innskuddspensjon	218	191
+ Innbetalt til AFP-ordningen	240	229
+ Årets kostnad knyttet til individuell pensjonsordning banksjef	615	540
+/- Endring i beregnet underfinansiering i balansen vedr. pensjonsordning for ansatte	206	-196
= Post 8.1.2 i resultatregnskapet	2.344	2.101
+ Arbeidsgiveravgift av innbetalinger (i post 8.1.3)	408	324
= Brutto pensjonskostnad i regnskapet	2.752	2.425

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Fra 01.01.2015 har banken anvendt IAS 19R. Estimatavvik korrigert for utsatt skatt er ført direkte mot egenkapitalen. Ihht IAS for pensjonskostnader beregnes bankens pensjonsforpliktelse til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som er opptjent på balansedagen. Den balanseførte forpliktelsen, som er aktuarberegnet, er estimert. Opptjeningen for den enkeltes pensjonsrettigheter i den kollektive tjenstepensjonsforsikring er beregnet fra ansettelsen og fram til pensjonsalder. Ved beregning av fremtidige pensjonskostnader er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Diskonteringsrentesats	2,30 %
Forventet avkastning av midlene	2,30 %
Årlig lønnsøkning	2,50 %
G-regulering	2,25 %
Regulering av løpende pensjon	2,25 %
Arbeidsgiveravgiftssats	19,10 %

**Pensjonsforpliktelser vedrørende kollektive ytelsesordninger.
(Post 13.2.1 og 19.1 i balansen)**

	<u>2017</u> <i>Koll.</i> <i>pensjon</i>	<u>2016</u> <i>Koll.</i> <i>pensjon</i>
Netto (pensjonsforpliktelser)/midler i periodens begynnelse	-8.860	-8.197
Effekt EK ved overgang til IAS 19R gevinst / (tap)	-	-
Periodens netto pensjonskostnad	-1.455	-1.436
Innbetalinger/tilbakeføring premiefond/flytting til innskuddsfond	1.249	1.631
Estimatavvik (tap) / gevinst ført direkte mot ek/utsatt skatt	-2.145	-858
Øvrige bevegelser i perioden	-	-
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-11.211	-8.860

**Pensjonsforpliktelser vedrørende individuell pensjonsavtale til banksjef.
(Post 3.2 og 19.1 i balansen)**

	<u>2017</u> <i>Individ.</i> <i>pensjon</i>	<u>2016</u> <i>Individ.</i> <i>pensjon</i>
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	-2.804	-2.087
Effekt EK ved overgang til IAS 19R gevinst / (tap)	-	-
Periodens netto pensjonskostnad	-615	-540
Estimatavvik (tap) / gevinst ført direkte mot ek/utsatt skatt	-334	-177
Øvrige bevegelser i perioden	-	-
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-3.753	-2.804

Note 10. Diverse andre tilleggsopplysninger

10.A Regnskapsmessig behandling av skatt (morbank)

Skatter kostnadsføres når de påløper. Det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt, formuesskatt og endring i utsatt skattefordel.

	Morbank		Konsern	
<u>Netto midlertidige forskjeller knyttet til:</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Pensjonsforpliktelser (netto)	14.965	11.665	14.965	11.665
Obligasjonsbeholdning	184	377	184	377
Aksjer utenfor fritaksmodellen	513	512	513	512
Anleggsmidler	764	573	3.750	3.582
Fordringer	0	0	0	19
Under-/overkurs obligasjonslån/ansv.lån	349	281	349	281
Gevinst- og tapskonto	0	0	-175	-218
Framførbart skattemessig underskudd	0	0	-3.298	-2.839
Utsatt skatt av merverdi ifbm konsolidering	0	0	-4.212	-4.369
Grunnlag for utsatt skattefordel	16.773	13.408	12.074	9.010
Utsatt skattefordel av dette (25% i mor, 23% i datter)	4.194	3.352	3.253	2.266
<u>Skatteberegning:</u>				
Resultat før skattekostnad	31.219	28.451	27.736	26.118
Permanente og andre forskjeller	-6.311	-5.202	-6.311	-5.202
Endring i netto midlertidige forskjeller	3.559	317	4.016	1.490
Tilbakeføring av bokført resultatandel for TS og eliminering av internttransaksjoner	0	0	3.026	1.160
= Grunnlag for årets inntektsskatt	28.467	23.566	28.467	23.566
Bokført verdi av eiendeler pr 31.12.	2.556.651	2.425.599	2.556.651	2.425.599
- Bokført verdi av faste eiendommer	4.349	4.721	4.349	4.721
- Bokført verdi av maskiner og inventar (eks. inkorporert bygg)	3.240	3.666	3.240	3.666
- Bokført verdi verdipapirer	124.012	117.131	124.012	117.131
- Utsatt skattefordel	4.194	3.352	4.194	3.352
- Opptjente, ikke forfalte renter og provisjoner	1.689	1.185	1.689	1.185
+ Ligningsverdi faste eiendommer	5.203	4.553	5.203	4.553
+ Ligningsverdi maskiner og inventar	2.022	2.357	2.022	2.357
+ Ligningsverdi verdipapirer	147.600	112.000	147.600	112.000
= Ligningsverdi eiendeler pr 31.12.	2.573.992	2.414.454	2.573.992	2.414.454

	Morbank		Konsern	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Bokført gjeld pr. 31.12	2.267.820	2.196.883	2.267.820	2.196.883
+ Underkurs på obligasjonslån	349	281	349	281
- Påløpte, ikke forfalte gjeldsrenter	2.828	4.884	2.828	4.884
- Avsatt utbytte	1.885	0	1.885	0
- Beregnet skyldig skatt	7.617	6.252	7.617	6.252
- Underfinansiering av pensjonsforpliktelser	14.965	11.665	14.965	11.665
= Ligningsmessig gjeld pr. 31.12.	<u>2.240.875</u>	<u>2.174.363</u>	<u>2.240.875</u>	<u>2.174.363</u>
Grunnlag for årets formuesskatt	<u>333.117</u>	<u>240.091</u>	<u>333.117</u>	<u>240.091</u>
Avsatt til inntektsskatt (25% i mor, 24% i datter)	7.117	5.892	7.117	5.892
Avsatt til formuesskatt (0,15%)	500	360	500	360
Sum betalbar skatt	<u>7.616</u>	<u>6.252</u>	<u>7.616</u>	<u>6.252</u>
- for mye avsatt skatt forrige år	-44	-355	-44	-355
+ endring utsatt skattefordel	-842	-80	-987	-386
- Utsatt skatt ifm. konsolidering ført direkte mot balansen	0	0	0	0
+ skattekostnad på estimatavvik	620	259	620	259
+ endring i utsatt skattefordel pga. endret skattesats	0	0	-6	0
Årets skattekostnad i regnskapet	<u>7.350</u>	<u>6.076</u>	<u>7.199</u>	<u>5.770</u>

10.B Sikringsfondsavgift - Garanti for innskudd

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv av finansinstitusjoner pålegger alle norske banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 millioner som en innskyter har på innskudd i en medlemsbank. Som innskudd menes enhver kredittsaldo i banken iht. konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner. Hegra Sparebank har innbetalt kr. 1.154.000 til Sikringsfondet i 2017, mens det i 2016 ble innbetalt kr 1.021.000.

10.C Spesifikasjon av resultatpost 4.2 Andre gebyrer og provisjonsinntekter

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Betalingsformidling	6.513	5.338
Provisjon verdipapirhandel	660	593
Provisjon kort	466	492
Provisjon forsikringstjenester	3.105	2.858
Provisjonsinntekter EBK	6.668	5.614
Andre provisjonsinntekter	226	221
Sum Andre gebyrer og provisjonsinntekter	<u>17.638</u>	<u>15.116</u>

10.D Spesifikasjon av resultatpost 10.2 Andre driftskostnader (morbank)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Leie av lokaler til avdelingskontor	1.211	452
Kostnader knyttet til inventar og lignende	355	673
Ekstern revisjon	316	390
Kostnader knyttet til Eika-Gruppen	5.461	5.442
Depot-tjenester	686	779
Øvrige	1.730	1.766
Sum Andre driftskostnader	<u>9.759</u>	<u>9.502</u>

Spesifikasjon av resultatpost 10.2 Andre driftskostnader (konsern)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Leie av lokaler til avdelingskontor	0	207
Kostnader knyttet til inventar og lignende	355	673
Ekstern revisjon	316	429
Kostnader knyttet til Eika-Gruppen	5.461	5.442
Depot-tjenester	686	779
Øvrige	1.730	1.972
Sum Andre driftskostnader	<u>8.548</u>	<u>9.502</u>

10.E Spesifikasjon av resultatpost 8.1 Lønn	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lønn ansatte	11.943	12.492
Honorar tillitsvalgte	397	466
Refusjon lønn	-472	-220
Arbeidsgiveravgift	1.235	2.049
Finansskatt	686	0
Pensjoner	2.344	2.102
Øvrige personalkostnader	1.211	710
	<u>17.344</u>	<u>17.599</u>

Kontantstrømoppstilling

Hegra Sparebank

Morbank
2017 2016

Konsern
2017 2016

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter

94.273	91.817	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder
-20.378	-21.870	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder
-15.957	-15.864	Utbetalinger av renter på andre lån
5.002	3.659	Innbetalinger av renter på andre utlån
1.622	1.301	Andre renteinnbetalinger
0	0	Andre renteutbetalinger
1.628	4.309	Innbetalinger av utbytte
311	305	Innbetaling av andre inntekter
-20.805	-17.606	Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester
-16.453	-16.517	Utbetalinger til ansatte, pensjoninntreninger, arbeidsgiveravgift m.v
-6.208	-7.897	Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter
0	0	Innbetalinger ved salg av verdipapirer for kortsiktige handelsformål
0	0	Utbetalinger ved salg av verdipapirer for kortsiktige handelsformål
-700	497	Endring i andre eiendeler med kontantstrøm
22.335	22.134	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter

94.273	91.817
-20.378	-21.870
-15.957	-15.864
5.002	3.659
2	0
0	0
1.628	4.309
2.740	780
-24.734	-18.916
-16.453	-16.517
-6.208	-7.897
0	0
0	0
-507	536
19.408	20.037

Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter

-6.596	-4.669	Endring på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner
37	101	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer
-109.180	-58.727	Endring på nedbetalingslån til kunder
-12.647	4.163	Endring i benyttede rammekreditter
4.240	3.195	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak
-10.290	-4.449	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak
0	-34.877	Utbetalinger ved kjøp av andre verdipapirer
2.039	27.145	Innbetalinger ved salg av andre verdipapirer
-370	-2.705	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler
-132.767	-70.823	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter

-6.596	-4.669
37	101
-109.560	-19.577
-12.647	4.163
4.240	3.195
-10.290	-4.449
0	-34.877
2.039	27.145
-479	-36.165
-133.256	-65.133

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter

60.287	209.603	Endring i innskudd fra kunder
80.000	55.500	Innbetalinger ved utstedelse av gjeld til kredittinstitusjoner
-80.000	-52.000	Utbetalinger ved tilbakebetaling av gjeld til kredittinstitusjoner
140.000	150.000	Innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld
-133.000	-139.000	Utbetalinger ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld
0	20.000	Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lånekapital
0	0	Utbetaling ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital
40.232	0	Innbetalt ved utstedelse av nye EK-bevis - emisjonskostnader
-242	-193	Utdeling fra gavefondet
107.277	243.910	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter

63.703	206.022
80.000	55.488
-80.000	-52.000
140.000	150.000
-133.000	-139.000
0	20.000
0	0
40.232	0
-242	-193
110.693	240.317

Netto kontantstrøm for perioden

-3.155	195.221	Netto kontantstrøm for perioden
146	111	Effekt av valutakursendringer på kontanter
-3.009	195.332	Netto endring i likviditetsbeholdning

-3.155	195.221
146	111
-3.009	195.332

Endring i likviditetsbeholdning

339.394	144.062	Likviditetsbeholdning 01.01
336.385	339.394	Likviditetsbeholdning 31.12

339.394	144.062
336.385	339.394

Likviditetsbeholdningen 31.12. består av:

336.385	339.394	Kontanter og fordringer på Norges Bank
336.385	339.394	Sum

336.385	339.394
336.385	339.394

Til generalforsamlingen i Hegra Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hegra Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 23 869 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 20 537 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hegra Sparebank per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hegra Sparebank per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og administrerende banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 14. februar 2018

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre'.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor